

## POSTANOWIENIE

7 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 7 sierpnia 2025 r. w Warszawie  
w sprawie z wniosku M. G.  
z udziałem P. B.  
o podział majątku wspólnego,  
na skutek skargi kasacyjnej P. B.  
od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie  
z 24 listopada 2023 r., IV Ca 1646/20,

**I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**

**II. orzeka, że każdy z uczestników postępowania kasacyjnego  
ponosi koszty tego postępowania związane ze swoim udziałem w  
sprawie.**

## UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 24 listopada 2023 r., Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie, w sprawie z wniosku M. G. z udziałem P. B., o podział majątku wspólnego, na skutek apelacji wnioskodawczyni i uczestnika od postanowienia częściowego Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z 18 lutego 2020 r., zmienił zaskarżone postanowienie m.in. w ten sposób, że: w punkcie IV. zasądził od uczestnika P. B. na rzecz M. G. kwotę 218 346,60 tytułem rozliczenia nakładów z majątku osobistego wnioskodawczyni M. G. na majątek wspólny M. G. i P. B., płatną w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się

niniejszego postanowienia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi zapłaty (pkt I.c); oddalił obie apelacje w pozostałym zakresie (pkt II).

2. Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiódł uczestnik zaskarżając postanowienie w części, tj. w zakresie pkt I.c. oraz pkt II (w części odnoszącej się do apelacji uczestnika).

3. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłanki określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

5. Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń,

będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

6. Skarga kasacyjna uczestnika nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazał, iż w sprawie zachodzą powołane przesłanki z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

7. Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

8. Złożenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej jej zasadności oznacza, zgodnie z poglądem utrwalonym w judykaturze, że skarżący musi przedstawić dokładny wywód, na czym – jego zdaniem – polega oczywista zasadność skargi w danej sprawie z przytoczeniem przepisów, których naruszenie ją spowodowało oraz argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście

nieprawidłowego orzeczenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej, w trybie z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 i przywołane tam orzecznictwo). Skarżący, przedstawiając – jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” – powinien zatem wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (zob. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

9. To co ma świadczyć o oczywistej zasadności skargi nie może być jednocześnie ujmowane jako podstawa przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., gdyż jeżeli występuje istotne zagadnienie prawne albo poważny problem świadczący o potrzebie wykładni przepisu, to nie można jednocześnie twierdzić, że z tych samych przyczyn skarga jest oczywiście uzasadniona, jako że twierdzenie o oczywistej zasadności skargi pozostaje wówczas w kolizji z problemami prawnymi warunkującymi pierwszą i drugą podstawę przedsądu. Taka konstrukcja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania dyskwalifikuje jego zasadność już na samym wstępie (zob. postanowienie SN z 24 czerwca 2021 r., III CSK 77/21).

W przedmiotowej sprawie zachodzi taka właśnie sytuacja. Uczestnik w uzasadnieniu do wniosku o przyjęcie skargi na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., konstruuje następujące zagadnienia: 1. „czy w przypadku odwołania darowizny środków, które uprzednio zostały spożytkowane na zakup nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego podlegają rozliczeniu w ramach postępowania o podział majątku wspólnego?”; 2. „czy złożenie oświadczenia o odwołaniu darowizny wywołuje skutek od chwili jego złożenia czy skutek ten rozciąga się również na okres z chwili dokonania darowizny i środki spożytkowane na wspólny cel (zakup nieruchomości) podlegają waloryzacji na rzecz darczyńcy od chwili ich wydatkowania?”.

Te same zagadnienia są przedmiotem rozważań w uzasadnieniu wniosku odnoszącego się do przesłanki określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Uczestnik

wskazuje, że „Sąd I jak i Sąd II instancji błędnie bowiem przyjęły jakoby odwołanie darowizny rozciągało skutek na okres od chwili jej dokonania podczas gdy w ocenie Uczestnika taki skutek oświadczenie o odwołaniu darowizny wywołuje jedynie na okres po złożeniu oświadczenia. Odwołanie darowizny nie może więc prowadzić do wniosku że to Wnioskodawczyni poczyniła nakłady na zakup nieruchomości...”.

Jednocześnie uczestnik nie uzasadnia przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Zwrócono na to uwagę w odpowiedzi na skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy aprobuje podniesioną tam argumentację i uznaje za zbędne ponowne przytaczanie treści sformułowanych wywodów.

Wadliwie również zostało skonstruowane uzasadnienie wniosku w zakresie przesłanki określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.. Uczestnik nie wykazał by przedstawiane zagadnienie były nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie. Nie uzasadnił również jak ich wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Wbrew przyjętej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, tak przygotowany wniosek zmierza jedynie do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu. Również i w tym przypadku podkreślono to w odpowiedzi na skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy podziela wyrażoną tam argumentację.

10. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 3 k.p.c.).

11. Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 1 i 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

[SOP]

